

Ons kasteel aan zee

tekst:
Lucy Strange

Gottmer 2020 - € 16,99 - ISBN 9789025770648

Groep
8 (NL)
Leerjaar
6 (B)
Trefwoorden
Engeland
Wereldoorlog II
familie

1939. De twaalfjarige Petra woont samen met haar ouders en zus in een vuurtoren aan de Engelse kust. Haar wereld bestaat uit avonturen in verborgen tunnels en verhalen over zeemonsters. Die fijne wereld wordt op zijn kop gezet als de Tweede Wereldoorlog uitbreekt. Petra's moeder wordt ervan verdacht dat ze spioneert voor de Duitsers, haar vader en zus blijken zo hun eigen geheimen te hebben. In het duister van de oorlog vindt Petra een lichtpuntje in de oude legende van de 'Dochters van Steen.' Kan die legende haar helpen om haar familie bij elkaar te houden?

1 Inleiding

Dit is het tweede boek van Lucy Strange. Haar eerste boek, *Het geheim van het nachtegaalbos*, verscheen in 2017 en kreeg in Nederland in 2018 een *Vlag en Wimpel*. Lucy Strange schrijft historische fictie met magische elementen.

'Ons kasteel aan zee is een goed geschreven psychologisch oorlogsverhaal over vertrouwen en verraad. Petra is een hoofdpersoon die je gelooft en met wie je meeleeft. Ze houdt net als de stenen beelden rond de vuurtoren, de wacht over lucht en zee; de enige symboliek die Strange zichzelf toestaat. 'Een van de vreselijke dingen aan een oorlog is dat je

geen pauze krijgt om op adem te komen', stelt Petra op een gegeven moment vast. Dat geldt ook voor de lezer die tegen het einde van het verhaal van de ene verbazing in de ander valt als het laatste puzzelstukje op zijn plek ligt. Magistraal boek!' Aldus de site JaapLeest.

Lees het boek eerst zelf. Het bestaat uit 48 vrij korte hoofdstukken die vrijwel altijd spannend eindigen, zodat je als (voor)lezer wilt weten hoe het verder gaat. Perfect om voor te lezen.

2 Introductie van het boek

Introduceer het boek door het tonen van de trailer. www.youtube.com

- Wat voor informatie geeft deze trailer over het boek?
- Waar gaat het boek over? Wat zie je?
- Maakt de trailer nieuwsgierig naar het boek?

3 Voorlezen

Bespreek na het voorlezen (van het desbetreffende hoofdstuk) de volgende onderwerpen met de leerlingen.

- Pagina 17 en verder: Magda komt op de eerste dag van de oorlog thuis met een blauw oog, kapotte lip en schaafwonden. Ze heeft gevochten. Wat is de reden dat ze heeft gevochten?
- Pagina 19: Wat is de reden dat het wonen in een vuurtoren in oorlogstijd ineens belangrijk is?
- Pagina 32: Petra vindt in de kelder een trouwfoto van haar ouders die daar verstopt lijkt. Ze vertelt hier niets over aan haar ouders en zus omdat een paar dingen haar vreemd lijken. Kun je je voorstellen dat Petra niets vertelt? Wat zou jij in de gegeven situatie doen?
- Pagina 44: 'Ik had toen al kunnen weten dat er iets mis zou gaan.' Wat doet een dergelijke zin met de lezer/luisteraar?
- Pagina 102-103: Wat doet een oorlog met mensen die eerst vrienden zijn? Wat doet boosheid, onzekerheid en angst met mensen? Wat betekent dat voor vriendschappen?
- Pagina 109: Petra vergelijkt de oorlog met een zeemonster. 'Deze oorlog... dan wurgt hij ons in stilte.' Wat vind je van deze vergelijking?
- Pagina 143: 'Nou, dat is wat oorlog doet: die maakt alles zo anders, zo extreem dat je vergeet hoe het leven vroeger was.' Kun je je hierbij een voorstelling maken? Ken je voorbeelden uit je eigen omgeving?
- Pagina 153: Hier wordt het verschil uitgelegd tussen een interneringskamp en een gevangenis. Kun je voorbeelden geven van mensen die in een interneringskamp verblijven of in een gevangenis?
- Pagina 177: Magda schrijft in haar afscheidsbrief naar Petra: 'Peet weet je nog, toen ik niet meer naar school wilde en zei dat de geschiedenis zich overal om ons heen afspeelde? Dit is mijn kans om er deel van uit te maken.' Wat bedoelt Magda hier?
- Pagina 227: 'Helden? dacht ik, en voelde....Peet. Je moet gewoon moedig en sterk zijn.' Het geheim dat Petra hier bewaart, is wel ontstellend groot. Wat vind je ervan? Wat zou jij in haar situatie doen?
- Pagina 267: Petra heeft zich nooit afgevraagd waarom zij maar met zijn vieren waren. Kun je je voorstellen dat het voor haar vanzelfsprekend is?
- Pagina 273: Petra komt erachter dat haar naam rots betekent, steen. Past deze naam bij haar persoonlijkheid en haar leven in oorlogstijd? Neem ook het motto erbij dat voorin het boek *David Copperfield* te vinden is, van Charles Dickens. 'Want ons levenspad ... is nu ruw en rotsachtig, en het is aan ons het te effenen. We moeten ons een weg banen, we moeten moedig zijn.'
- Pagina 324: Petra tekent de thuiskomst van haar moeder. Tekent zij de werkelijkheid of de werkelijkheid die ze graag wil, haar fantasie? Wat denk je?
- Spokige Joe blijkt de grootvader van Magda en Petra te zijn. Wat vind je van zijn rol in het verhaal? Had hij zich eerder bekend kunnen maken?
- Pagina 325: Wat zou voor Petra het mooiste wonder zijn?
- Het boek heeft een proloog en een epiloog. Wat is de functie hiervan?

4 Vreemdelingenhaat

In WOII werden alle vreemdelingen in Engeland gewantrouwd en ingedeeld in categorieën (p. 93). Vraag leerlingen na te denken over hoe dat nu in Nederland is. Is dat te vergelijken met hoe wij nu in Nederland met immigranten omgaan?

5 Legende van de Dochters van Steen

De legende is een belangrijk onderdeel van het boek. Bij de introductie van het verhaal staat de volgende zin: 'In het duister van de oorlog vindt Petra een lichtpuntje in de oude legende van de *Dochters van Steen*.'

- Kan die legende haar helpen om haar familie bij elkaar te houden?
- Heeft de legende Petra geholpen?

De leerlingen beargumenteren dit schriftelijk met voorbeelden uit het verhaal.

Vraag de leerlingen daarnaast na te denken over de titel van het boek.

- Past de titel bij het verhaal? Of zou de titel ook anders kunnen zijn? Wat voor titel zou dat kunnen zijn?

6 Historische feiten

Ons kasteel aan zee is een fictief verhaal, maar er komen meerdere historische feiten in voor. Vraag geïnteresseerde leerlingen informatie op te zoeken over de volgende historische feiten over WOII in Engeland:

- Kinderevacuaties
- De Admiraliteit
- Tussen 26 mei en 4 juni 1940 werden meer dan 300.000 geallieerde soldaten vanaf de stranden en haven van Duinkerken geëvacueerd. Honderden Britse vissersschepen, reddingsboten en pleziervaartuigen assisteerden daarbij.

De leerlingen delen de informatie met hun klasgenoten.

- Draagt deze informatie bij tot begrip van de gebeurtenissen in het verhaal?

Colofon

© Stichting Lezen (2021)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school po (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Gretha Straatsma

Vormgeving

Judith Schoffelen & Erik olde Hanhof

www.lezen.nl

7 Meer informatie

Kijk voor meer boeken over de Tweede Wereldoorlog op www.jeugdbibliotheek.nl en www.canonvannederland.nl (venster Tweede Wereldoorlog).